

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

SPRENDIMAS

2024 m. gegužės 6 d. Nr. 21RE-354 (AG-263/04-2024)

Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos narių Edvardo Juciaus, Ingos Lipnickienės (Komisijos posėdžio pirmininkė ir pranešėja) ir Ingos Morkvėnienės,

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka, nagrinėdama administracinį ginčą pagal pareiškėjo uždarnosios akcinės bendrovės „Amber Vilnius“ skundą atsakovui Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos dėl sprendimų panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

n u s t a t ė :

Pareiškėjas uždaroji akcinė bendrovė (toliau – UAB) „Amber Vilnius“ (toliau – ir pareiškėjas) skunde prašo panaikinti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – VMI) 2024 m. vasario 23 d. sprendimą Nr. (23.24-08) 327-14680 „Pakeisti sprendimą išdėstyti mokestinės nepriemokos sumokėjimą“ (toliau – Sprendimas Nr. 1) ir įpareigoti VMI per Komisijos nustatytą laiką priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą; panaikinti 2024 m. kovo 7 d. VMI viršininko sprendimą Nr. (23.24-08) 327-16793 „Nutraukti mokestinės paskolos sutartį“ (toliau – Sprendimas Nr. 2) ir 2024 m. kovo 7 d. VMI viršininko sprendimą Nr. (23.24-08) 327-16768 „Nutraukti mokestinės paskolos sutartį“ (toliau – Sprendimas Nr. 3); panaikinti 2024 m. kovo 7 d. VMI viršininko sprendimą Nr. (23.24-08) 327-16669 „Nutraukti mokestinės paskolos sutartį“ (toliau – Sprendimas Nr. 4).

Nurodė, kad pareiškėjas yra 2015 metais taksi veiklą Vilniaus mieste pradėjusi įmonė. Prasidėjus Covid-19 pandemijai, pareiškėjas dėl objektyvių priežasčių susidūrė su įsipareigojimų vykdymo sunkumais. Pandemijai besibaigiant, įmonės, tame tarpe ir pareiškėjas, buvo pakviestos pasirašyti mokestinės paskolos sutarčių (toliau – MPS) dėl susikaupusių mokestinių nepriemokų. Pareiškėjas sąžiningai siekė įvykdyti pasirašytas sutartis, tačiau ilgainiui tapo aišku, kad tai yra objektyviai neįmanoma, kadangi pagal jų sąlygas, iš esmės visos pareiškėjo pajamos turėjo būti paskirtos būtent mokėjimams VMI. Dėl to neliko apyvartinių lėšų pačiam veiklos vykdymui, atsiskaitymui su darbuotojais, kas darė ir mokesčių sumokėjimą neįmanomu. Dėl šios priežasties pareiškėjas ne kartą kreipėsi į VMI, siekdamas pratęsti mokestinių paskolų terminus, išdėstyti mokėjimus per bendrą 5 metų terminą. Pažymėjo, kad aktualios trys tarp pareiškėjo ir VMI sudarytos MPS: 2022 m. rugsėjo 26 d. MPS Nr. (23.24-08) 327-78029 (toliau – Sutartis Nr. 1) (suma 155 316,55 Eur); 2023 m. lapkričio 15 d. MPS Nr. (23.24-08) 327-70324 (toliau – Sutartis Nr. 3) (suma 7995,00 Eur); 2023 m. lapkričio 15 d. MPS Nr. (23.24-08) 327-70325 (toliau – Sutartis Nr. 2) (suma 65 475,70 Eur). Pareiškėjo teigimu, 2024 m. vasario – kovo mėnesį, VMI priėmė eilę administracinių aktų pareiškėjo atžvilgiu, t. y. atsisakė pakeisti MPS terminus, visas nurodytas MPS nutraukė, bei išsiuntė raginimus nedelsiant grąžinti jų likučius.

Nurodė, kad VMI Sprendimu Nr. 1 nepratęsė išdėstymo/atidėjimo laikotarpio, t. y. atmetė pareiškėjo prašymą; Sprendimu Nr. 2 nutraukė Sutartį Nr. 1; 2024 m. kovo 13 d. parengė raginimą FR0486 sumokėti 74 281,75 Eur; Sprendimu Nr. 3 nutraukė Sutartį Nr. 3; 2024 m. kovo 12 d. parengė raginimą FR0486 sumokėti 7995,00 Eur; Sprendimu Nr. 4 nutraukė Sutartį Nr. 2; 2024 m. kovo 12

d. parengė raginimą FR0486 sumokėti 67 860,29 Eur. Taigi, skundžiamų aktų visuma iš esmės reiškia, kad pareiškėjas nebegalės tęsti veiklos, kurią vykdo beveik 10 metų. Pažymėjo, kad pareiškėjas, vykdydamas ankstesnių redakcijų MPS, jau yra padengęs reikšmingą nepriemokos dalį, o bendra jo mokestinė skola turi aiškia mažėjimo tendenciją.

Dėl VMI Sprendimo Nr. 1 pažymėjo, kad skundžiamas aktas yra be savarankiškų motyvų, todėl neatitinka Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) 10 straipsnio 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktų reikalavimų. Pareiškėjo teigimu, 2024 m. vasario 23 d. išvada Nr. (23.31-08) 326-687 (toliau – Išvada), kuria VMI rėmėsi priimdama minėtą skundžiamą aktą, nors ir susijusi su pareiškėjo situacija, tačiau yra tik rekomendacinio pobūdžio, todėl vien Išvadoje pateiktas siūlymas netenkinti pareiškėjo prašymo, nėra savaime pakankamas pagrindas galutiniam sprendimui dėl prašymo atmetimo priimti, nenurodant dėl tokio sprendimo jokių savarankiškų motyvų. Taip pat, VMI Sprendimą Nr. 1 ir Išvadą rengė tas pats asmuo. Pareiškėjo teigimu, Išvada yra nepagrįsta ir neteisėta, nes neatitinka specialiųjų norminių teisės aktų reikalavimų, todėl ji negali būti laikoma teisėtu skundžiamo sprendimo pagrindu. Pareiškėjo teigimu, nei Išvadoje, nei Sprendime Nr. 1, nėra nieko pasisakyta dėl pareiškėjo prašyme pateiktų motyvų. Visų pirma, turėjo būti įvertinamos priežastys, dėl kurių pareiškėjas neturi galimybės nedelsiant sumokėti mokestinę nepriemoką, o sumokėjus mokestinę nepriemoką nedelsiant, jo finansinė būklė taptų kritiška arba jis turėtų didelių sunkumų vykdydamas kitus savo įsipareigojimus. Taip pat, VMI priimdama Sprendimą Nr. 1, pažeidė Mokesčių mokėtojo, turinčio mokestinę nepriemoką, arba asmens, kuriam paskirta bauda už administracinį nusižengimą, finansinės būklės vertinimo rekomendacijų, patvirtintų VMI viršininko 2019 m. gegužės 6 d. įsakymu Nr. VA-38 „Dėl Mokesčių mokėtojo, turinčio mokestinę nepriemoką, arba asmens, kuriam paskirta bauda už administracinį nusižengimą, finansinės būklės vertinimo rekomendacijų patvirtinimo“ (toliau – Rekomendacijos) 3.4 papunktį, 7 ir 11 punktuose nustatytas pareigas, taip pat skundžiamas aktas neatitinka Rekomendacijų 2 priedo 13 ir 17 kriterijų – jie buvo nustatyti nepagrįstai.

Dėl VMI Sprendimo Nr. 2 ir 2024 m. kovo 13 d. raginimo FR0486 sumokėti 74 281,75 Eur, nurodė, kad jie yra išvestiniai iš VMI Sprendimo Nr. 1, todėl taip pat naikintini. Pareiškėjo teigimu, VMI Sprendime Nr. 2 nėra pateikiama jokių išsamių ir savarankiškų nutraukimo motyvų. Pažymėjo, kad pareiškėjas skundžia Sprendimą Nr. 2, kaip išvestinį sprendimą iš Sprendimo Nr. 1, kadangi tenkinus reikalavimą dėl Sprendimo Nr. 1 panaikinimo, nebeliktų pagrindo ir Sprendimui Nr. 2, t. y. pareiškėjas vykdytų pakeistą MPS. Pareiškėjo teigimu, 2024 m. kovo 13 d. raginimas FR0486 taipogi yra išvestinis VMI aktas, priimtas dėl to, kad Sprendimu Nr. 1 mokestinės paskolos sutartį buvo atsisakyta pakeisti, o Sprendimu Nr. 2 – ji buvo ir nutraukta.

Pareiškėjo nuomone, VMI Sprendimas Nr. 3 ir Sprendimas Nr. 4 taip pat priimti be jokių savarankiškų motyvų, todėl jie yra neteisėti, neatitinka VAI 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktų reikalavimų. Be to, 2024 m. kovo 12 d. raginimas FR0486 sumokėti 7995,00 Eur ir 2024 m. kovo 12 d. raginimas FR0486 sumokėti 67 860,29 Eur, pareiškėjo teigimu, yra išvestiniai Sprendimo Nr. 3 ir Sprendimo Nr. 4.

Pažymėjo, kad pareiškėjo tikslas yra išsaugoti įmonės veiklą tam, kad veiklos rezultate mokesčių įsiskolinimas būtų padengtas, o veikla būtų toliau sėkmingai plėtojama. VMI pozicija, kad mokestinė nepriemoka gali būti išdėstoma tik labai trumpam laikui, nėra pagrįsta ir neatitinka Mokestinės nepriemokos ar baudos už administracinį nusižengimą mokėjimo atidėjimo arba išdėstymo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 1998 m. lapkričio 17 d. įsakymu Nr. 268 „Dėl Mokestinės nepriemokos ar baudos už administracinį nusižengimą mokėjimo atidėjimo arba išdėstymo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Taisyklės). Iš Taisyklių formuluotės matyti, kad mokestinės paskolos sutarties terminas gali varijuoti, priklausyti nuo priežasčių, kurios nurodomos pagal Taisyklių 18.1 papunktį, bei turi būti vertinamos tų pačių Taisyklių 12 punkto kontekste. Pareiškėjas dėl VMI veiksmų nebeturi galimybės dalyvauti viešuosiuose pirkimuose. Tačiau pakankamai reikšmingą pareiškėjo pajamų dalį sudaro būtent pajamos iš sutarčių, sudarytų viešųjų pirkimų būdu. Tame tarpe ir pačios VMI darbuotojai naudojami pareiškėjo paslaugomis. Situacija, kai skundžiami aktai užkerta kelią ir tolimesnei pareiškėjo veiklai, daro mokestinės nepriemokos grąžinimą neįmanomu (b. l. 1–12).

Atsakovas VMI atsiliepime į pareiškėjo skundą jį prašo atmesti kaip nepagrįstą.

Paaikšino, kad prašymai dėl mokesstinės nepriemokos sumokėjimo termino atidėjimo ar išdėstymo nagrinėjami ir sprendimai atidėti ar išdėstyti mokesstinės nepriemokos mokėjimo terminą priimami vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymu (toliau – MAĮ), Taisyklėmis, Prašymo atidėti arba išdėstyti mokesstinės nepriemokos ar baudos už administracinį nusižengimą sumokėjimą, sudarant mokesstinės paskolos sutartį, reikalavimų aprašu, patvirtintu VMI viršininko 2001 m. spalio 3 d. įsakymu Nr. 236 „Dėl mokesstinės paskolos sutarties FR0284 formos ir Prašymo atidėti arba išdėstyti mokesstinės nepriemokos ar baudos už administracinį nusižengimą sumokėjimą, sudarant mokesstinės paskolos sutartį, reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas) ir Rekomendacijomis. Pareiškėjas 2023 m. spalio 19 d. ir 2023 m. spalio 26 d. pateikė prašymus išdėstyti 7 995,00 Eur ir 65 477,07 Eur mokesstinės nepriemokos mokėjimą. Minėti prašymai buvo patenkinti iš dalies, priimant 2023 m. lapkričio 14 d. sprendimus Nr. (23.24-08) 327-69045 (toliau – Sprendimas Nr. 5) bei Nr. (23.24-08) 327-69048 (toliau – Sprendimas Nr. 6) išdėstyti mokesstinės nepriemokos sumokėjimą trumpesniai laikotarpiui, t. y. iki 2025 m. balandžio 25 d. Atkreipė dėmesį, kad MAĮ 88 straipsnio 7 dalyje nustatyta, kad jeigu mokesčių mokėtojas nesilaiko mokesstinės paskolos sutarties sąlygų, ji nutraukiama. Analogiška nuostata įtvirtinta Taisyklių 47 punkte, o taip pat ir pareiškėjo 2023 m. lapkričio 27 d. sudarytose MPS, kurių 9 punktuose aiškiai nurodyta, jog šios sutartys gali būti nutraukiamos nevykdant jų sąlygų. Pareiškėjas, pasirašęs MPS, įsipareigojo laikytis MPS sąlygų, pagal Sutartį Nr. 2 ir Sutartį Nr. 3 iki 2024 m. kovo 7 d. pareiškėjas turėjo atlikti po 4 įmokas (137,84 Eur ir 1091,59 Eur), iš viso 4917,72 Eur plus palūkanos. Tačiau jos nebuvo vykdomos, pareiškėjas pagal Sutartį Nr. 2 ir Sutartį Nr. 3 neatliko nei vienos įmokos. Pareiškėjai buvo siunčiami įspėjimai, tačiau per 20 dienų nuo įspėjimų įteikimo dienos pareiškėjas nesumokėjo nei vieno euro. Tiek MAĮ 88 straipsnio 7 dalis, tiek Taisyklių 47 punktas reglamentuoja, kad mokesčių administratorius priima sprendimą nutraukti mokesstinės paskolos sutartį, jeigu mokesčių mokėtojas nesilaiko mokesstinės paskolos sutarties sąlygų.

Pareiškėjas 2024 m. sausio 31 d. pateikė prašymą pakeisti Sutarties Nr. 1 sąlygas: likusios nesumokėtos 74 281,75 Eur įmokų dalies pagal Sutartį Nr. 1 mokėjimą prašė atidėti 6 mėn. laikotarpiui ir nuo 2024 m. rugpjūčio 25 d. vėl pratęsti mokėjimus pagal Sutartį Nr. 1. Mokesčių administratorius, išnagrinėjęs pateiktą 2024 m. sausio 31 d. prašymą ir įvertinęs su prašymu pateiktą bei surinktą papildomą informaciją, priėmė skundžiamą Sprendimą Nr. 1, kuriuo netenkino minėto pareiškėjo prašymo. Pareiškėjo 2024 m. sausio 31 d. prašymo netenkinimo motyvai nurodyti Išvadoje, kurioje buvo konstatuota, kad pareiškėjui teikiama valstybės pagalba, tačiau yra pradelstų mokėjimų pagal vykdomas MPS (Rekomendacijų 2 priedo 13 kriterijus), be to nuo 2023 m. lapkričio 6 d. įmokų pagal pasirašytas MPS pareiškėjas visiškai nemokėjo; prašymo pateikimo dienai pareiškėjo piniginių lėšų likutis sąskaitose, kasoje ir pas atskaitingus asmenis sudarė 64 457,34 Eur, t. y. dvigubai didesnis nei pagal visas MPS pradelstų įmokų suma – 32 952,33 Eur (Rekomendacijų 2 priedo 17 kriterijus). Analizuojamu laikotarpiu pareiškėjas į biudžeto pajamų surenkamąją sąskaitą pervadė daugiau nei 10 procentų visų gautų įplaukų (Rekomendacijų 2 priedo 81 kriterijus); tačiau, vertinat mokesčių mokėtojo finansinę būklę, negali būti nustatyti aukščiau nurodyti Rekomendacijų 2 priedo 132 ir 173 kriterijai. Išvadoje buvo konstatuota, kad nustatyti neigiami kriterijai, kai prašymo siūloma netenkinti. Pagal Rekomendacijų 2 priedo 8 kriterijų mokesčių mokėtojas analizuojamu laikotarpiu sumokėjo į biudžeto pajamų surenkamąją sąskaitą daugiau nei 10 procentų nuo visų gautų pajamų. Tačiau tenkinti prašymą pagal minėtą kriterijų siūloma tais atvejais, kai mokesčių mokėtojas atitinka bent vieną iš 1–3 kriterijų ir nėra nustatyto nors vieno iš 9–18 kriterijaus. Pažymėjo, kad pareiškėjas neatitinka nei vieno iš 1–3 kriterijų ir nėra nustatyto nors vieno iš 9–18 kriterijaus, t. y. nustatytas 13 kriterijus: mokesčių mokėtojas dėl mokesstinės nepriemokos atidėjimo ir (ar) išdėstymo kreipiasi ne pirmą kartą (sudaryta mokesstinės paskolos sutartis buvo nutraukta arba yra pradelstų mokėjimų pagal vykdomą mokesstinės paskolos sutartį) ir nepateikė naujų argumentų, pagrindžiančių galimybę sumokėti mokesstinę nepriemoką per numatomą atidėjimo ir (ar) išdėstymo laikotarpį. Atsižvelgiant į visą tai, kas išdėstyta ir vadovaujantis MAĮ 88 straipsniu, Taisyklėmis bei

Rekomendacijų 2 priedo 13 ir 17 vertinimo kriterijais, VMI pagrįstai ir teisėtai priėmė Sprendimą Nr. 1, kuriuo netenkino pareiškėjo 2024 m. sausio 31 d. prašymo.

Dėl administracinių sprendimų atitikimų/neatitikimų VAI nuostatomis pažymėjo, kad VMI priėmė Sprendimą Nr. 1, kuriame nurodyta, kad jis priimtas vadovaujantis MAĮ 88 straipsniu ir 14 straipsnio 7 dalimi, Taisyklėmis, remiantis pareiškėjo 2024 m. sausio 31 d. prašymu ir Išvada, kuri yra sudedamoji individualaus administracinio akto dalis, joje pateikti sprendimo priėmimo motyvai. VMI nuomone, Išvadoje yra aiškiai ir suprantamai nurodyti Sprendimo Nr. 1 priėmimo motyvai. Sprendimas Nr. 1 atitinka VAI 10 straipsnio reikalavimus, nes jis pagrįstas objektyviais duomenimis ir teisės aktų normomis. Taip pat atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, VMI pažymėjo, kad taip pat ir priimant Sprendimus Nr. 2, 3 ir 4, veikė savo kompetencijos ribose, sprendimai priimti tinkamai įvertinus faktines aplinkybes bei teisės aktų nuostatas. Sprendimuose buvo aiškiai ir argumentuotai nurodyta pareiškėjo MPS nutraukimo motyvai, nurodyta sprendimų apskundimo tvarka. VMI nuomone, skundžiami sprendimai atitinka VMI 10 straipsnyje nurodytus teisėtumo ir pagrįstumo kriterijus (b. l. 61–70).

Pareiškėjas pateikė 2024 m. balandžio 29 d. prašymą kuriame nurodė, kad gavo iš atsakovo naują sprendimą, todėl iš esmės nebeliko ginčo objekto. Nurodė, kad atsiima 2024 m. kovo 29 d. pateiktą skundą. Apie skundo atsiėmimo pasekmes pareiškėjas yra informuotas (b. l. 113).

Pareiškėjo 2024 m. balandžio 29 d. prašymas buvo išsiųstas atsakovui susipažinti (b. l. 115).

Byla nutrauktina

Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo (toliau – IAGNTĮ) 20 straipsnio 2 dalies 3 punktą nustato, kad administracinių ginčų komisija priima sprendimą nutraukti bylą, jeigu pareiškėjas atsisakė skundo (prašymo). Pagal IAGNTĮ 20 straipsnio 3 dalį, administracinių ginčų komisija gali nepriimti pareiškėjo skundo (prašymo) atsisakymo, jeigu tai prieštarauja įstatymui ar viešajam interesui arba pažeidžia kieno nors teises ar įstatymų saugomus interesus.

Pareiškėjas pateikė 2024 m. balandžio 29 d. prašymą, kuris teisiškai kvalifikuotinas skundo atsisakymu. Pažymėtina, kad skundo atsiėmimas galimas iki skundo priėmimo. Ginčo atveju, skundas buvo priimtas nagrinėti, paskirtas bylos nagrinėjimas ir prieš posėdį pareiškėjas pateikė prašymą.

Taigi pareiškėjas, pateikdamas prašymą atsisakyti skundo, pasinaudojo įstatymo jam suteikta galimybe atsisakyti skundo. Atsisakymas nuo skundo yra besąlyginis ir galutinis.

Komisija, įvertinusi ginčo medžiagą ir pareiškėjo 2024 m. balandžio 29 d. prašymą, nenustatė IAGNTĮ 20 straipsnio 3 dalyje įtvirtintų aplinkybių, dėl kurių negalėtų priimti skundo atsisakymo, todėl pareiškėjo skundo atsisakymą priima ir konstatuoja, kad byla nutrauktina pagal IAGNTĮ 20 straipsnio 2 dalies 3 punktą.

Pareiškėjas nurodė, kad jam žinomos bylos nutraukimo teisinės pasekmės, t. y. bylą nutraukus, vėl kreiptis į administracinių ginčų komisiją dėl ginčo tarp tų pačių šalių, dėl to paties dalyko ir tuo pačiu pagrindu neleidžiama (IAGNTĮ 20 straipsnio 4 dalis).

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 2 dalies 3 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

Bylą pagal pareiškėjo uždarnosios akcinės bendrovės „Amber Vilnius“ skundą atsakovui Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos dėl sprendimų panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus nutraukti.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatyme nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Inga Lipnickienė

Komisijos nariai

Edvardas Jucius

Inga Morkvėnienė